

Didactische en letterkundige analyse

Dimensies	Indicatoren	Toelichting   complicerende factoren
Algemene vereisten	Bereidheid	Het boek beslaat 214 bladzijden, wat voor een N2-lezer geen probleem is. Het verhaal begint intrigerend doordat direct duidelijk wordt dat het verhaal één grote flashback is en de ik-verteller aangeeft dat zij opziet tegen het vertellen van het verhaal. Hierdoor is het verhaal uitnodigend voor lezers op N2 en N3. N1-lezers kunnen meer moeite hebben met de omvang en de hoofdstukindeling.
	Uitgave	De omslag van het boek past goed bij hoofdpersoon Amanda; er staat een meisje met een zelfgemaakt schilderij. Dit boek bevat geen hoofdstukken; wel worden fragmenten van elkaar onderscheiden door een dubbele enter. De fragmenten beslaan steeds enkele bladzijden. Behalve deze dubbele enters is er weinig wit in het boek, waardoor N1-lezers het idee kunnen krijgen dat het boek erg veel tekst bevat. Voor lezers op N2 en N3 is die grote hoeveelheid tekst geen probleem meer.
	Interesses	De realistische vertelwijze en het thema van dit verhaal, een onmogelijke liefde, maken het boek interessant voor lezers op N2 en N3. N1-lezers kunnen worden afgeschrikt door de ongewone liefdesrelatie, die ver buiten de eigen leefwereld staat. Door de dramatische gebeurtenissen en de vele beschrijvingen van emoties is het echt een meisjesboek. Ook de dagboekfragmenten die in het boek zijn opgenomen maken het geschikt voor deze doelgroep.
	Algemene kennis	Voor een goed begrip van het verhaal is het handig als leerlingen enige kennis hebben over Zweden en de tijd waarin het verhaal zich afspeelt (rond 1990), vanwege de Zweedse namen, de vroegere munteenheid (de kroon) en het feit dat alleenstaande moeders toen minder geaccepteerd werden dan nu.
	Specifieke literaire kennis	Lezers op N1 die nog nooit van een flashback hebben gehoord, zullen het begin van het boek waarschijnlijk niet goed begrijpen.

Vertrouwdheid met literaire stijl	Vocabulaire	Het woordgebruik is over het algemeen niet erg moeilijk, al komen er soms wel wat pittige of gedateerde woorden en uitdrukkingen voor ('vreemd te moede zijn', 'delirium'). Omdat het er niet zoveel zijn, zijn er geen echte problemen te verwachten voor N1 en N2.
	Zinsconstructies	De zinsconstructies in dit boek zijn eenvoudig, mede door het grote aantal dialogen en de dagboekfragmenten. Geen probleem voor lezers vanaf N1.
	Stijl	Het boek is vrij expliciet: bijna elke emotie en gedachte van de ik-persoon staat letterlijk in het boek. Amanda reflecteert veel op haar gevoelens, wat voor N1-lezers behoorlijk taai kan zijn. De spanning in dit boek wordt voor een groot deel opgeroepen door de stijl. Het boek staat vol met zinnen waarin doorschemert dat de geheime relatie tussen Amanda en Ludvig dramatisch tot zijn eind zal komen. N1-lezers zullen hier wellicht overheen lezen, maar N2- en N3-lezers zullen zich hierdoor mee laten slepen en het boek snel willen uitlezen.
Vertrouwdheid met literaire personages	Karakters	Door de dagboekfragmenten van ik-persoon Amanda kom je als lezer heel dichtbij haar en zie je precies hoe zij alle gebeurtenissen heeft beleefd. Dit zal lezers op N1 aanspreken. De overige personages worden minder goed uitgewerkt, wel worden sommige in een of twee alinea's raak getypeerd. Hierdoor is het voor N2-lezers niet moeilijk deze personages te doorgronden. Het feit dat Amanda net iets ouder is (16, 17 jaar) dan zichzelf zal lezers op N2 ook aanspreken.
	Aantal karakters	In dit boek komen een stuk of twaalf personages voor, waarvan er slechts vijf een belangrijke rol spelen in het verhaal. Hierdoor zijn de personages makkelijk van elkaar te onderscheiden. Geen probleem voor lezers vanaf N1.
	Ontwikkeling van en verhouding tussen karakters	Dit hele verhaal draait om de verhouding tussen Amanda en Ludvig en de ontwikkelingen daarin. De ik-persoon beschrijft de relatie tussen hen vanaf hun kinderjaren en beschrijft ook uitgebreid hoe deze verandert als zij tieners zijn. Hierdoor hoeven lezers zelf weinig moeite hoeven te doen deze verhouding te doorgronden. Wel roept het incestueuze karakter van hun relatie interessante vragen op, zoals: Komt het in het echt ook voor dat broer en zus verliefd op elkaar worden? Wat kunnen Amanda en Ludvig het best doen in hun situatie? Is hun liefde verwerpelijk of niet? Deze vragen maken het verhaal interessant voor lezers op N2 en N3, omdat zij hierdoor boven het verhaal moeten kunnen staan.

Vertrouwdheid met literaire procedés	Spanning	N1- en N2-lezers zullen de vele dialogen in het boek waarderen. N1-lezers zullen er moeite mee hebben dat het boek weinig spannende gebeurtenissen bevat; het verhaal bestaat hoofdzakelijk uit Amanda's gedachten, die steeds reflecteert op alles wat ze meemaakt. De spanning in dit boek is vooral globaal: zal het wat worden tussen Amanda en Ludvig (en later: zal hun relatie ontdekt worden)? Lezers op N2 en N3 zullen daarnaast (door de spanning in sommige zinnen, de vooruitwijzingen en het vertellerscommentaar) aanvoelen dat het verhaal een climax bevat en daardoor willen doorlezen.
	Chronologie	Op de proloog en epiloog na, die bijna vijftig jaar later plaatsvinden, wordt het verhaal grotendeels chronologisch verteld. Wel bevat het verhaal enkele vooruitwijzingen en terugblikken die niet altijd duidelijk zijn gemarkeerd. N2- en N3-lezers zullen hier prima mee uit de voeten kunnen; voor N1-lezers is de chronologie door deze korte uitstapjes een flinke uitdaging.
	Verhaallijn(en)	Dit boek bevat twee grote verhaallijnen. De proloog en de epiloog vormen daar één van. Daarin wordt duidelijk dat Amanda terugblijkt op haar jeugd. De tweede verhaallijn is het eigenlijke verhaal. Daarin maak je als lezer de jeugdjaren van Amanda mee en staat de liefdesrelatie tussen haar en Ludvig centraal. Tussendoor komen enkele andere relaties aan de orde (de weinig succesvolle verkering tussen Amanda en Johan en de vriendschap tussen haar en de tien jaar oudere David), maar dit alles is duidelijk met elkaar te verbinden voor lezers vanaf N1. N1- en N2-lezers zullen over enkele impliciete verhaallijnen, zoals de malaise van oudere zus Ylva en de huwelijksproblemen van David, heen lezen.
	Perspectief	Dit boek heeft een ik-verteller: als lezer zie je alle gebeurtenissen door Amanda's ogen. Lezers worden dus gedwongen zich volledig met haar te identificeren, wat voor N1-lezers nog moeilijk kan zijn. Aan het begin van het boek wordt bovendien duidelijk dat er een onderscheid is tussen vertellend en belevend ik. Lezers op N2 en N3 kunnen dit prima aan. Lezers op N1 lezen hier waarschijnlijk overheen. Voor N3 is het interessant na te gaan welke invloed het gekozen perspectief heeft op de betrouwbaarheid van het verhaal.
	Betekenis	N1-lezers zullen zich tijdens het lezen vooral afvragen hoe het mogelijk is dat een broer en zus seks met elkaar hebben. Zij lezen het verhaal vooral om erachter te komen of ze elkaar krijgen of niet. N2-lezers zullen dit verhaal lezen als een dramatisch en meeslepend liefdesverhaal. Zij zullen zich echt inleven in Amanda en Ludvig en nadenken over (de consequenties van) hun gedrag. Is een liefdesrelatie tussen broer en zus wel normaal? En wat gebeurt er als iemand hun relatie ontdekt? Daarnaast zullen zij, evenals N3-lezers, nadenken over de relatie tussen Amanda en David. Naast de verboden broer-zus-relatie lijkt elke andere relatie al snel normaal, maar dat Amanda iets begint met een tien jaar oudere, getrouwde leraar zullen de meeste lezers helemaal niet zo vanzelfsprekend vinden. N3-lezers zullen ook aandacht hebben voor morele vraagstukken als 'Is een liefdesrelatie tussen broer en zus acceptabel'? En zij zullen

		zich afvragen hoe het kan dat een broer en zus verliefd op elkaar worden.
--	--	---